

۴- ارزشیابی آموزش همسانان

- ارزشیابی، **جزء اساسی** هر برنامه آموزشی از جمله آموزش همسانان است.

- **مبانی** طراحی و اجرای برنامه ارزشیابی در آموزش همسانان همان اصولی است که در بحث ارزشیابی آموزشی کلی داریم.

- نکات اصلی و عملی ارزشیابی آموزش همسالان:

۱- در ارزشیابی به دنبال آن هستیم که بدانیم آیا برنامه آموزش همسانان **به شکل طراحی شده** به اجرا درآمده است یا خیر؟
و آیا **به اهداف آموزشی برنامه** رسیده ایم. یا خیر؟

۲- اگر در یک ارزشیابی، گروهی از درون خود، برنامه مدیریت ارزشیابی را برعهده بگیرند = ارزشیابی **درونی** (Internal Evaluation)

ارزشیابی **بیرونی** (External Evaluation) = با حضور افرادی است که خارج از برنامه هستند، انجام می شود.

• **۳- ارزشیابی فرآیند (Process Evaluation)** که با نام ارزشیابی **تکوینی (Formative Evaluation)** هم شناخته می شود = برای ارزیابی **راهکارها و فعالیت های** مرتبط با برنامه انجام می شود و هدف آن، بهبود برنامه و **تعیین روند سازگاری** برنامه اجراشده با برنامه طراحی شده است. / در طول برنامه

• **۴- ارزشیابی اثر (Impact Evaluation)** = برای تعیین میزان دستیابی به **اهداف اختصاصی برنامه** شامل تغییرات ایجاد شده در **دانش، آگاهی، باورها، نگرش و مهارت های فراگیران** انجام می شود.

• ۵- ارزشیابی پیامد (Outcome Evaluation) = میزان دستیابی به اهداف کلی، نهایی و طولانی مدت مشخص می شود.

• ۶- در آموزش همسانان بیشتر از همه، ارزشیابی فرآیند و ارزشیابی اثر انجام می شود.

• در ارزشیابی پیامد، که در آموزش همسانان کمتر کاربرد دارد، پیگیری های طولانی مدت، ضروری است و مهمترین مشکل آن، محدودیت منابع است.

کار گروهی ۴

- برای هر یک از برنامه های آموزش همسانان زیر، نحوه اجرای ارزشیابی **فرآیند، اثر و پیامد** را بحث کنید:
- آموزش **زنان باردار شکم اول** برای انتخاب زایمان طبیعی به جای سزارین
- آموزش **سربازان یک پادگان** برای ترک سیگار
- آموزش **کودکان مهد کودک** برای مسواک زدن
- آموزش **بیماران دیابتیک** برای انجام تحرک بدنی با هدف کنترل بیماری
- آموزش **زنان روستایی** برای استفاده از دستکش در زمان دوشیدن شیر دام ها
- آموزش **رانندگان خودروهای شخصی** برای اجتناب از رفتارهای خطرناک رانندگی

از توجه و حوصله شما متشکرم

موفق و موید و سلامت باشید

